



ಕಳೆದ ದಿನಗಳ ನೆನಪುಗಳು

(ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಜಾನಂದರ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಸಮಕಾಲೀನ ಘಟನೆಗಳು)

ಮೂಲ ಬಂಗಾಳಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ

ಅನುವಾದ: ಪ್ರವಾಜಿಕಾ ಯೋಗಾತ್ಮಪ್ರಾಣಾ

ಭಾಗ ೪



ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ನಗುಮುಖದಿಂದ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಂಡ ಅವರು ಆದರದಿಂದ ಅವನನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದು, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಮೈಗೆ ಮೈ ತಗಲುವಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ವಿನೀತ ಸ್ವಭಾವದ ಹುಡುಗನಾದರೂ ಈಗ ಸಂಕೋಚದ ಮುದ್ದೆಯಾದ. ಅವರು ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕಾಂಕುರಗಾಛಿ ಯೋಗೋದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಮಾಸ್ತರ್‌ಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವರೆಂದರು: “ನೋಡು, ತಾಕೂರರು ಕಾಮಿನಿ-ಕಾಂಚನ ತ್ಯಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಕಾಮಿನಿ-ಕಾಂಚನ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದ ಅವರ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಶಿಷ್ಯರ ಸತ್ತಂಗ ಮಾಡಬೇಕು. ವರಾಹನಗರದ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗು! ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ತ್ಯಾಗ ಶಿಷ್ಯರು ಹೇಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಬಹುದು. ಗೃಹಸ್ಥರು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಇರಲಿ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಭಾವವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ represent ಮಾಡ (ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ) ಲಾರರು.” ಇದಲ್ಲದೆ, ಸಾಧುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದು; ಕಡೇಪಕ್ಷ ಒಂದು ಪೈಸೆಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದರು.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ನಡೆದ ಒಂದು ಘಟನೆ

ಠಣ್! ಠಣ್! ಠಣ್! ಎಂದು ಕಾಲೇಜಿನ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತು. ಹತ್ತೂವರೆ ಗಂಟೆಯ ತರಗತಿ ಆರಂಭವಾಗಲಿದೆ. ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನ ಇಡೀ ಆಂತರ್ಯ ಹಠಾತ್ತನೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿತು. ‘ದಿನಾ ಇರುವುದೇ! ಅದೇ ಓದು, ಅದೇ ಬರಹ, ಅದೇ ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಗುಹೋಗುಗಳು. ಅದೇರೀತಿ ಕತ್ತು ಬಾಗಿಸಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಆಲಿಸುವಾಟ. ಥತ್! ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ, ನಾನಂತೂ ಇಂದು ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ವರಾಹನಗರ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಅವನ ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ಧರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಇದರ ಚುರುಕು ಖಗೇನ್ ಮತ್ತು ಕುಂಜರಿಗೂ ತಟ್ಟಿತು. ಸರಿ, ಮೂವರೂ ಪಾಟಾಲಡಂಗಾ ದಲ್ಲಿದ್ದ ಖಗೇನನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಿರಿಸಿ, ನಡೆದೇಬಿಟ್ಟರು. ತಮ್ಮ ಉಪಾಹಾರದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಜಿಲೇಬಿ ಖರೀದಿಸಿದರು. ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಜಿಲೇಬಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದರು.

ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಘಟನೆ ಹೀಗಿದೆ:

“ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ನಡೆದು, ಅಪರಾಹ್ನ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ವರಾಹನಗರದ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ದೊಡ್ಡ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ನನಗೆ ನೆನಪಿದ್ದಂತೆ ಶಶಿ ಮಹಾರಾಜ್, ನಿರಂಜನ್ ಮಹಾರಾಜ್, ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜ್, ಬಡೋ ಗೋಪಾಲ್ ಮಹಾರಾಜ್, ಯೋಗೀನ್ ಮಹಾರಾಜ್, ಲಾಟು ಮಹಾರಾಜ್, ಖೋಕಾ ಮಹಾರಾಜ್, ಸಾರದಾ ಮಹಾರಾಜ್ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಮಹಾರಾಜ್ ಇವರುಗಳೇ ಆಗ ಮಠದಲ್ಲಿದ್ದವರು. ನಾವು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ ನಂತರ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಆದರದಿಂದ ಕೂರಿಸಿ, ‘ಎಲ್ಲಿಂದ

ಖಗೇನನು ಮಾಸ್ತರ್ ಮಹಾಶಯರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸಂಗತಿ ಹಾಗೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಇತರರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನೂ ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬನೇ ಮಾಸ್ತರ್ ಮಹಾಶಯನ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತನು. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುವಾಗ, ಗಂಭೀರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯೇ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಚ್ಚೆಯ ತುದಿಯನ್ನು ಮೈಗೆ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು,

ಬಂದಿರಿ? ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ? ಎಲ್ಲಿರುವಿರಿ? ಮಠದ ವಿಷಯ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತು?’ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ನಮ್ಮಿಂದ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿದು ತುಂಬ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು, ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹ ವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಅವರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೊಂದು revelation (ಜ್ಞಾನೋದಯವೇ) ಆದಂತಾಯಿತು. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅತೀತ ವಾದ ಸ್ಥಳವೊಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವಂತೆ ನಮಗನ್ನಿಸಿತು. ಅದಾದರೋ ಪಾಳು ಬಿದ್ದ ಮನೆ, ಮುರಿದ ಕಿಟಕಿ, ಬಾಗಿಲುಗಳು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯು ಘನೀಭೂತವಾದಂತಿತ್ತು. ಅವರೆಲ್ಲ burning flameನಂತೆ (ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ) ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಠದ ಪರಿಸರ ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿತ್ತು. ನೆಲದಲ್ಲಿ ಚಾಪೆಯನ್ನು ಹಾಸಲಾಗಿತ್ತು ಅಷ್ಟೆ. ಮತ್ತಾವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಹಜಾರದ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಾ, ಕಾಳಿ, ಕ್ರಿಸ್ತ ಮುಂತಾದವರ ಚಿತ್ರಪಟಗಳನ್ನು ತೂಗುಹಾಕಿದ್ದರು. ಒಂದೊಂದು ಚಿತ್ರದ ಕೆಳಗೂ ಕೆಲವು ಉಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ‘ಮುಕ್ತಿ ಮಿಚ್ಚಿಸಿ ಚೀತ್ ತಾತ ವಿಷಯಾನ್ ವಿಷವತ್ ತ್ಯಜ’ (ಅಷ್ಟಾವಕ್ರ ಗೀತೆ) ಇತ್ಯಾದಿ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ (ಜುಲೈ ೧೮೯೦) ಪರಿವ್ರಾಜಕರಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದರು. ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನೂ ಭೇಟಿಯಾಗಬಹುದಿತ್ತು ಎಂದು ಅವರು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ತ್ಯಾಗೀ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೇ ಮಾತನಾಡಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಮುಗ್ಧರಾದವು. ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ದೇವರಮನೆ ತೆಗೆದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಪ್ರಸಾದ ಪಡೆದು ಹಿಂದಿರುಗಿದವು. ನಾವು ಹೊರಡುವಾಗ ಅವರು, ‘ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೀವು ಆಗಾಗ ಬನ್ನಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

“ಅಂದಿನಿಂದ ನಾವು ರಜೆ ಸಿಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲಾ ವರಾಹನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಮಠದೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ದಿನೇದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಅದರ ಆಕರ್ಷಣೆ ತೀವ್ರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಾವು ಯೋಗೋದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗತೊಡಗಿತು. ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದವು, ಅಷ್ಟೆ. ಮೊದಮೊದಲು ರಾಮಬಾಬುವಿನ ಮಾತುಕಥೆಗಳಿಂದ ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಪ್ರಿಯತಮ ಶಿಷ್ಯರು ಹಾಗೂ ಅವರು ಮಾತ್ರವೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿರುವವರು ಎಂದೆನಿಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂನ್ಯಾಸೀ ಶಿಷ್ಯರು ಶಿವ, ದುರ್ಗಾ, ಕೃಷ್ಣ, ಕಾಳಿ ಮುಂತಾದ ದೇವದೇವಿಯರನ್ನೂ, ಕ್ರಿಸ್ತ, ಮಹಮ್ಮದ್, ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ, ಚೈತನ್ಯ ಮುಂತಾದ ಅವತಾರಗಳ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ, ವೇದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವಾಗಲೀ, ನಿಷ್ಠೆಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಠದ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ ತಪ್ಪು ಎಂದೂ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಯಾಗಲೀ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧತೆಯಾಗಲೀ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ನಮಗೆ ಅರಿವಾಯಿತು.

“ಇನ್ನು ವರಾಹನಗರದ ಮಠದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಶಿ ಮಹಾರಾಜ್; ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸದಾ ಅವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಭಾವದಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಧರಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ತುಂಬ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಮನುಷ್ಯ. ನಾವು ಓದುವುದನ್ನೇನಾದರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಠಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಪರೀಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವ್ಯಾಸಂಗದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗ ನಾನು, “ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿ, ಆದರೆ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಡಿ. ನಾನು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ” ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟೆ. ನಾನು ಹಾಗೆಂದುದಕ್ಕೆ ಶಶಿ ಮಹಾರಾಜರು, “ನೀನು ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಡು. ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗಣಿತ ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ನಿನಗೆ ಫೇಲ್ ಆಗುವ ಭಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ



ಶಶಿ ಮಹಾರಾಜ್ (ಸ್ವಾಮಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾನಂದರು)

ನಾನು, “ತಂದೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದೆ.

“ತಂದೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ತಕ್ಷಣವೇ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡರು. ಮಗ ಪಾಸಾಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನಿಸಿರಬೇಕು. “ಸರಿ, ಹೋಗಿ ಬಾ” ಎಂದರು. ಬೇಸಿಗೆಯ ರಜೆ ಸಿಕ್ಕಿದೊಡನೆಯೇ ನಾನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಮಠಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತುಂಬ ಮಿಷಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದ ನಂತರ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಓದು-ಬರಹ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟೇ ಹೋಯಿತು. ಶಾಕೂರರ ಕೆಲಸ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸು ತುಂಬಿ ಹೋಯಿತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸದವರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪುಷ್ಕರಿಣಿಯಿಂದ ನೀರು ತರುವುದು, ಹೂ ಬಿಡಿಸುವುದು, ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆಯುವುದು, ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತರವರೆಗೂ ತಲ್ಲಿನನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ದಿನ ಕಳೆದದ್ದೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಅದಾವುದೋ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಕಳೆದೇ ಹೋಯಿತು. “ಎಲ್ಲಿ, ನಿನ್ನ ಪುಸ್ತಕ ನೋಡೋಣ” ಎಂದು ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಶಶಿ ಮಹಾರಾಜರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ; ನನಗೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಜೆಯ ನಂತರ ಕಾಲೇಜು ತೆರೆಯುವುದಲ್ಲ, ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕಲ್ಲಾ ಎಂದು ನೆನೆದು ಮನಸ್ಸು ಚಡಪಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಲೇಬೇಕಿತ್ತು. “ಏಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೇಸರ? ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ೨-೩ ದಿನ ಮಠದಲ್ಲಿದ್ದು ಹೋಗುವೆಯಂತೆ, ಚಿಂತೆಯೇಕೆ?” ಎಂದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಸಂತೈಸಿದರು.”

* * *

ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಾಣ ಸುಮ್ಮನೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿತ್ತು; ಮನಸ್ಸು ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವತಃ ಅವನಿಗೇ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಓದು-ಬರಹದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಸಕ್ತಿ ದಿನಕಳೆದಂತೆ ಬತ್ತಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ತಂದೆ ತನ್ನ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಗಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ರಾತ್ರಿ ೧೧-೧೨ ಗಂಟೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಬಂದಾಗ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ. ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಈಗೀಗ ಆ ಬೆಳಕಿನ ಮುಂದೆ ಏಕಾಗ್ರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲೇಜು ಹುಡುಗನಲ್ಲ ಇರುತ್ತಿದ್ದುದು, ಬದಲಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಅನಂತ ಆಕಾಶದತ್ತರ ಹಾರಿಹೋಗಲು ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಂಜರದ ಪಕ್ಷಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನು ಬತ್ತಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣದಾಗಿಸಿ, ತನಗಿಷ್ಟವಾದ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ತಂದೆಯ ಗಾಡಿ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿ

ದೊಡನೆಯೇ ಮತ್ತೆ ಬತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿರಿದಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಪುಸ್ತಕ ವಂತೂ ಮುಂದೆಯೇ ತೆಗೆದಿರುತ್ತಿತ್ತು; ಮಗ ಓದುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಂದೆ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ.

ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನು ಮಠದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಅದೇ ಅದ್ಭುತವಾದ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಿನ ಸ್ಮೃತಿ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ‘ಆ ಕೌಪೀನಧಾರಿ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಜೀವನ ಅದೆಷ್ಟು ಅಪೂರ್ವ! ನನ್ನ ಸ್ಥಾನವೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಏನು? ಅಥವಾ ಚಿರಕಾಲವೂ ಈ ಪಂಜರದಲ್ಲೇ ಬಂಧಿತನಾಗಿರಬೇಕೆ?’ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆಂತರ್ಯದ ಈ ಧ್ವಂಧವು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಗನನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನು ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ, “ಕಾಳಿಯ ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ, ಏನು ಸಮಾಚಾರ?” ತಾಯಿಗೆ ಮಗನ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದಿತ್ತಾದರೂ ಮಗನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು, “ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು?” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನುಣುಚಿ ಕೊಂಡಳು. ಕೊನೆಗೊಂದು ದಿನ ತಂದೆಯೇ ಸ್ವತಃ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ, “ಕಾಳಿ, ನಾನು ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿನಗೆ ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾದರೂ ಏನು? ನಿನ್ನ ಮನೋಗತವೇನು, ತಿಳಿಸು ನೋಡೋಣ” ಎಂದರು.

ಶೈಶವದಿಂದಲೂ ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನು ತಂದೆಯ ನೀತಿ-ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಭಯದಿಂದ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದನು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಬೈಗುಳವಂತೂ ಖಂಡಿತವೇ ಸರಿ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಬೆತ್ತದ ಬರೆಗಳು ಬಿದ್ದರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಕೋಚದ ಹುಡುಗನಾದರೂ ಈಗ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಧಿಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಅದು ಭಯ-ಹಿಂಜರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಮಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಆದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಂದೆಗೆ ಹೇಳಿದ: “ಹೌದು, ನನಗೀಗ ಓದು-ಬರಹಗಳು ರುಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ಸಾಧನೆ, ಭಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.”

ಈ ಬಾರಿ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನು ಕೋಪಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ, “ನೋಡಪ್ಪ, ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಂಸಾರ ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನಗೇನಾದರೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಓದಬೇಕು; ಇಲ್ಲ, ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ಣ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಾಧನೆ-ಭಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀನೀಗ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆಯೋ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸು. ನಿನಗೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಇದು ತುಂಬ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಮಾತಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನ ತಂದೆ ಅವನನ್ನು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ದಿನವೂ ಪೋಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದನು. ಇದು ಮಗನಿಗೂ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಜಗನ್ನಿಯಾಮಕನಾದ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಅಸಾಧ್ಯವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನ ಹೃದಯ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೃತಜ್ಞತಾಭಾವ, ಆನಂದ ಮತ್ತು ವಿಸ್ಮಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಯಿತು. ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣ ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಂತರ ತಂದೆಗೆ ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಸಿದ: “ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವೆ ಎಂದೇ ನಾನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವೆ.” ತಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಕಿತನಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ, “ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಹೇಗೆ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯುವೆ?” ಮಗ ಉತ್ತರಿಸಿದ, “ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಪಥದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.”

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ತಂದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ನಾಲ್ವರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಅದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವೇ ಅಲ್ಲವೆ? ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳಿದ.

ಶೈಶವದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯದಿದ್ದ ಮಗುವನ್ನು ಮಾತೃವಾತ್ಸಲ್ಯವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಡಲಾರದು ಎಂಬುದು ತಾಯಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆಕೆ ಅವನಿಗೆ, “ಮಗು, ನಾನು ನಿನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪಥಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೀನು ಏನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ದಿನ ನಮ್ಮೊಡನಿದ್ದು ನಂತರ ಹೊರಡುವಿಯಂತೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣ ಮುಂದಿನ ಮೂರು ದಿನಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ತಮ್ಮ-ತಂಗಿಯರೊಂದಿಗೆ ಆನಂದದಿಂದ ಕಳೆದ. ಮೊದಲ ತಮ್ಮ ನಾದ ವಿಜಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದ, “ನಾನಿನ್ನು ಹೊರಟೆ. ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಾರ ಈಗ ನಿನ್ನದೇ.” ಚಿಕ್ಕವರಿಗೆ, “ನೀವೆಲ್ಲರೂ ದಿನವೂ ಭಗವಂತನನ್ನು ಭಜಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ತನ್ನ ಬಟ್ಟೆಬರೆ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಇನ್ನಿತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ-ತಂಗಿಯರಿಗೆ ಹಂಚಿದ. ತಾನು ಕೂಡಿಟ್ಟಿದ್ದ ೧೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ತಾಯಿಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ. ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ ವಿದಾಯ ಹೇಳುವ ಸಮಯ ಬಂದೇಬಿಟ್ಟಿತು. ತಾಯಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ನೀರು. ಆದರೂ ಆಕೆ ಹೇಳಿದಳು, “ನೋಡು, ನಿನ್ನನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದ ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಸಾಕಿದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಮತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ; ನೀನಾದರೂ ನನ್ನ ಕರುಳ ಕುಡಿ,

ಹಿರಿಯ ಮಗ. ನಿನ್ನ ಮೇಲಿನ ಮಮತೆಯಿಂದ ಅಳುತ್ತಿರುವೆ; ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಚಲಿತನಾಗಬೇಡ, ದೇವರು ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಿ!” ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಮಗನಿಗಾಗಿ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಗೋಪಿ ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿಟ್ಟಿದ್ದರು; ಅದನ್ನೇ ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು (ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಇಂತಹ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ). ಮಠದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ಒಬ್ಬ ಆಳನ್ನೂ ಜೊತೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ನಾರಿಕೇಲ್ ಡಂಗಾದಿಂದ ಹೊರಟು, ಶ್ಯಾಮ್‌ಬಜಾರ್ ಮತ್ತು ಕಾಶೀಪುರವನ್ನು ದಾಟಿ, ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನು ವರಾಹನಗರದ ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದನು. ಆಗ ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನ ವಯಸ್ಸು ಹದಿನೇಳೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ನೋಡಲು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ. ಗಡ್ಡ-ಮೀಸೆಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದರ ಮೊದಲು ಕಂಡು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. “ಭೇಷ್, ಭೇಷ್! ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಮಾಡಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮರ್ಯ! ಎಲ್ಲವೂ ಅವನ ಕೃಪೆ” ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆನಂದವನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಪಡಿಸಿದರು.

೪

೧೮೯೧ರಲ್ಲಿ ವರಾಹನಗರ ಮಠದ ನೆನಪುಗಳು

(ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಜಾನಂದರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ)

“ಮಠವು ಆಗ ವರಾಹನಗರದ ‘ಪರಾಮಾಣಿಕ ಫಾಟ್’ ರಸ್ತೆಯ ಒಂದು ಪಾಳುಬಿದ್ದ ಮನೆಯ ಮೇಲ್ಮಹದಿಯ ಒಳಭಾಗ ದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದು ಟಾಕಿಯ ಜಮೀನ್ದಾರನೊಬ್ಬನ ಸೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ರಸ್ತೆಯ ಕಡೆಗಿದ್ದ ಬಾಗಿಲಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ಚಿಕ್ಕ ಅಂಗಳ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ದಾಟಿ, ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿದರೆ ಮರದ ಕಟಕಟೆ ಹಾಗೂ ಕಂಬಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ವರಾಂಡಾ. ಇದರ ಎದುರು



ವರಾಹನಗರ ಮಠ - ಹಳೆಯ ಚಿತ್ರ

ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಇದು ಖಾಲಿ ಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊರಗಿನ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಒಳಭಾಗದ ಕೊಠಡಿಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಹೀಗಾಗಿ ಅದು ಏಕಾಂತವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಹೊರಗಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇಡೀ ಮನೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ. ಮಠದ ಒಳಭಾಗದ ಪೋಟೋ ಸಹ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

“ಮಠದ ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪಿನ ತೋಟ, ನುಗ್ಗೆ ಮರ, ಒಂದು ಬಿಲ್ವಮರ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಮಾವಿನ ಮರಗಳಿದ್ದವು. ಒಂದು ಪುಷ್ಕರಣಿಯೂ ಇತ್ತು. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪು-ತರಕಾರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದಂಟಿನ ಸೊಪ್ಪು, ಎರಡು-ಮೂರು ಕುಂಬಳಕಾಯಿ, ಸೌತೆಕಾಯಿ ಹಾಗೂ ಬಾಳೆ ಇವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು ಅಷ್ಟೆ. ಒಬ್ಬ ಒರಿಯಾ (ಒರಿಸ್ಸಾದ) ಮಾಲಿ ಇದ್ದ. ಅವನನ್ನು ಕೇಲೋ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ತರಕಾರಿ ಇಲ್ಲದಾಗ ಶಶಿ ಮಹಾರಾಜರು ತೋಟಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ದಂಟು, ಕುಂಬಳದ ಎಲೆ, ನುಗ್ಗೆ ಕಾಯಿ ಅಥವಾ ಎಲೆ, ಹೂ - ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ನಿಮಿಷಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಈಳಿಗೆಮಣಿಯಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೇಲೋ ಮಾಲಿ ಒರಿಯಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ, “ಅರೇ ಏನ್ಮಾಡ್ಲೆ, ಏನ್ಮಾಡ್ಲೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದು ಮುಗಿಸ್ತೀಯಾ; ತೋಗೋ ಬೇಡ, ತೋಗೋಬೇಡ!” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬೈದು ಅರಚುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಶಶಿ ಮಹಾರಾಜರು

ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ವಿಚಲಿತರಾಗದೆ, ತಮ್ಮದೇ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಏನೋದ ತರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಮಠದ ಎಲ್ಲರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಲೋಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಿತ್ತು. ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವನಿಗೂ ಪ್ರಸಾದ-ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು)

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ — ಹೆಂಗಸಾಗಲಿ, ಗಂಡಸಾಗಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಬಗೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ವೃತ್ತಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇವನ್ನು ಕಲಿತಿರುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಪರಾಧೀನತೆ ತಿರಸ್ಕರಣೀಯ ಸ್ಥಿತಿ. ಅದು ಬಾಳನ್ನು ದುಸ್ಸಹನೀಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಷ್ಟೇ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇಚ್ಛಿಸಿದರೂ, ದೇವರು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಐಹಿಕ ಸುಖಾಸಕ್ತರಾದ ಜನರೂ ಶ್ರದ್ಧೆ, ನಿಶ್ಚಲತೆ, ದೀರ್ಘಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಗುರುವಿನ ಉಪದೇಶದಂತೆ ನಡೆದರೆ, ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರಬಹುದು. ಅನಂತರ ಜೀವನ ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಜಾನಂದ



ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾರದಾ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ (ರಿ.)

6, ಶಿವಾ ವುಡ್ಸ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್, ನಾಗರಭಾವಿ ವಿಲೇಜ್ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಎನ್. ಜಿ. ಇ. ಎಫ್. ಬಡಾವಣೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 072 ಫೋನ್ : 080-29771581

ಕೇಂದ್ರದ 23ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ

ದಿನಾಂಕ : ಮಾರ್ಚ್ 26, 2017 ಭಾನುವಾರ

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8.00 ರಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8.30ರ ವರೆಗೆ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8.00 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1.00ರ ವರೆಗೆ

ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿ ಹೋಮ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಚಂಡೀ ಹೋಮ

ನಡೆಸಿಕೊಡುವವರು: ವಿದ್ವಾನ್ ಡಾ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಬಾಯರಿ ಹಾಗೂ ತಂಡ

ಸಂಜೆ 4.30: **ಭಗವನ್ನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆ**, ವಿವೇಕಹಂಸ ಬಳಗದವರಿಂದ

ಸಂಜೆ 6.30: **ಯಕ್ಷಗಾನ** ಖ್ಯಾತ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದ ಶ್ರೀ ಮಂಟಪ ಪ್ರಭಾಕರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ತಂಡದವರಿಂದ

ಸರ್ವರಿಗೂ ಆದರದ ಸ್ವಾಗತ